

بررسی تأثیر مقادیر مختلف IBA بر موفقیت استقرار و رشد رویشی پاجوش های گل

محمدی

وحید رضا صفاری، علی اکبر مقصودی مود

استادیاران گروه گیاهان دارویی پژوهشکده باغبانی دانشگاه شهید باهنر کرمان

فرآورده‌های مختلفی که از گل محمدی به دست می‌آید موجب شده که این گیاه قدیمی جایگاه در خور توجهی در بین گیاهان دارویی داشته باشد. این درختچه دارای رشد زیاد سالیانه و توان ایجاد پاجوش‌های متعدد است. تکثیر گل محمدی همانند دیگر گیاهان همجنس می‌تواند از طریق کشت بذر، قلمه و استفاده از پاجوش‌ها باشد. در حال حاضر رایج ترین راه تکثیر این گیاه در گلستان های این گیاه در سطح کشور استفاده از پاجوش‌های ایجاد شده در اطراف گیاه مادری است که معمولا در اواخر پاییز و در مواردی در ابتدای بهار قابلیت جابجایی و کشت دارند. یکی از مشکلات باغداران این گیاه عدم موفقیت بالای این پاجوش‌ها در گلستان جدید است که به دلیل ضعف ریشه‌های آن ها در استقرار مجدد در خاک است. جهت بررسی اثر کاربرد اکسین مصنوعی بر درصد موفقیت انتقال پاجوش‌ها و همچنین میزان رشد رویشی در دوره پس از انتقال، آزمایشی در قالب طرح بلوک‌های کامل تصادفی با چهار سطح هورمون IBA (صفر، ۵۰۰، ۱۰۰۰ و ۲۰۰۰ قسمت در میلیون) در ۱۰ تکرار (هر تکرار شامل ۱۰ پاجوش) در سال زراعی ۸۵-۱۳۸۴ به اجرا در آمد. جهت اعمال تیمارها قبل از کشت مجموعه ریشه پاجوش‌ها در محلول‌های هورمونی فرو برده شد. بر اساس نتایج به دست آمده اختلافات معنی‌داری بین شاهد و تیمارها مشاهده شد. تیمارهای ۱۰۰۰ و ۲۰۰۰ قسمت در میلیون IBA به ترتیب ۱۱ و ۱۰ درصد موفقیت استقرار و گیرایی پاجوش‌ها را نسبت به شاهد افزایش دادند. همچنین همبستگی مثبت ($r = 0.97$) بین رشد رویشی پاجوش‌ها و میزان غلظت هورمون استفاده شده مشاهده گردید.